

Thessaloniki

Kruispunt van culturen

TEKST EN FOTO'S ESTHER DE BEER

Thessaloniki mag dan lang niet zo bekend zijn als Athene, de tweede stad van Griekenland is wel een lust voor het oog. De verschillende overheersers hebben door de eeuwen heen prachtige sporen nagelaten, de terrasjes langs de boulevard en in Ladadika zitten altijd bomvol en ook wat op je bord ligt mag er zijn.

LINKERPAGINA Aristotelesplein met de Rotunda op de achtergrond

BOVEN De lekkerste olijven koop je op de Modiano- en Kapnimarkten

ONDER Krans en gouden urnkistje in het Archeologisch museum

Overal schieten
nieuwe design-
winkels en cafés
uit de grond

EEr is eigenlijk maar één manier om Thessaloniki te leren kennen: er helemaal in opgaan. Rondkijkend op straat zie je de schitterende bouwwerken die de Grieken, Romeinen, Byzantijnen en Ottomanen in 3000 jaar achterlieten. De blik omhoog geeft zicht op streetart en op gerenoveerde en moderne architectuur. Je neus wijst de weg naar restaurants waar de smaakpappillen verwend worden met lokale lekkernijen en wijnen. En binnen de kortste keren kun je hier bevriend raken met de innemende locals. Zij hebben besloten niet bij de pakken neer te zitten vanwege de economische malaise in Griekenland, maar zetten er samen de schouders onder. Overal schieten nieuwe designwinkels, boetieks en leuke cafés uit de grond, allemaal gerund door jonge creatievelingen. Het zijn perfecte plekken om een praatje te maken en de ziel van de stad bloot te leggen.

Reis door de geschiedenis

Een wandeling door het oude centrum is als een reis door de geschiedenis. Loop je vanaf het Aristotelesplein aan zee naar de binnenstad dan stuit je meteen op een van de meest bijzondere trekpleisters: het paleis van keizer Galerius uit de 4e eeuw. Aangezien de omgeving vol staat met hoogbouw, komen de resten van de omvangrijke ruïne beetje bij beetje tevoorschijn. Telkens als er een flatgebouw wordt gesloopt, komen er 'nieuwe' eeuwenoude mozaïeken en marmeren vloeren, pilaren en zalen aan de oppervlakte. Inmiddels zijn langs de gehele Gounaristraat opgravingen te vinden, een imposant geheel, maar naar het schijnt pas het topje van de archeologische ijsberg. Even verderop is de culturele erfenis het duidelijkst zichtbaar in de Rotunda. Galerius liet deze ooit bouwen als zijn mausoleum. Maar aangezien hij in Servië aan zijn einde kwam en een oorlogsgraf kreeg, werd het bouwwerk uiteindelijk door de vroege christenen als kerk gebruikt en vervolgens door de Ottomanen als moskee. Er staat nog één minaret naast de Rotunda. Het monument is beperkt open, maar aan het einde van de ochtend kun je er in ieder geval terecht om de prachtige fresco's te bewonderen. Ver hoeft je niet te lopen om nog meer historie op te snuiven. Langs de populaire winkelstraat Egnatia, met kleine boetieks en leuke koffieshops zoals Blé, stuit je vanzelf op verlaten Byzantijnse kerken en bijzondere art-decogebouwen. Kijk omhoog om de kleurrijke kunstwerken op de hoogste appartementencomplexen in de straat te zien. Dit is een initiatief van de huidige burgemeester Yiannis Boutaris, die met deze

streetart niet alleen wil afrekenen met het zakelijke imago van de stad, maar ook jonge kunstenaars financieel een hart onder de riem wil steken.

Frappé met hamamuitzicht

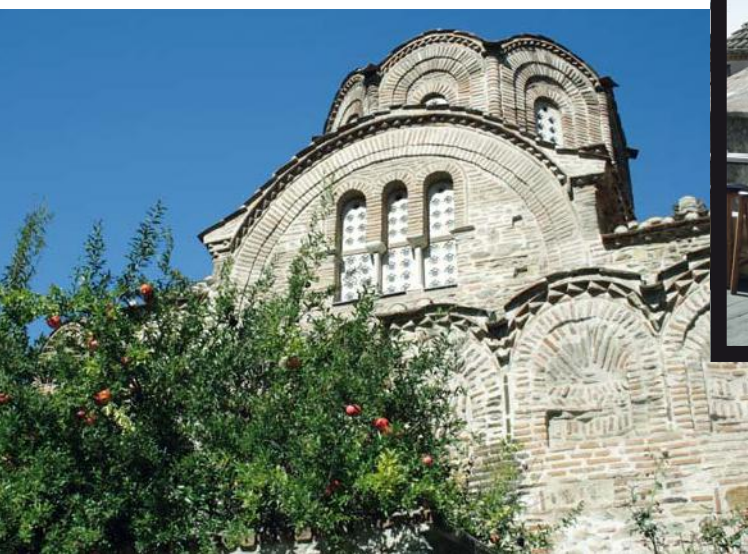
De Ottomanen drukten een duidelijk stempel op Thessaloniki. De hamams getuigen van hun overheersing. Deze badhuizen waren bij alle inwoners populair en werden tot in de jaren 60 nog gebruikt. Een van de mooiste exemplaren is de 15e-eeuwse Bey Hamam aan het einde van de Egnatia. Helaas is het gebouw niet meer voor publiek geopend, maar er is een prima alternatief. Loop binnen bij café Top Palio Hamam. In deze leuke kroeg is de oude structuur van het Turkse bad nog te zien. Op het dakterras kijk je hier onder het genot van de typisch Griekse koude koffiespecialiteit frappé uit over de koepeldaken van de hamam.

Een ander Ottomaans pronkstuk is de Hagia Sophia, nu een orthodoxe kerk maar ooit bedoeld als kopie van de gelijknamige kathedraal/moskee in Istanbul. Het is flink zoeken naar enige gelijkenis, maar fraai is de kerk zeker. Let op de knipoog naar het Griekse verleden in de enorme kroonluchters. Deze bestaan uit tientallen vergulde pauwenveren, die symbool staan voor de Griekse godin Hera.

Topmusea

Meer te weten komen over de Ottomaanse overheersing kan in de Witte Toren. Deze bekendste bezienswaardigheid van Thessaloniki draagt, gezien de bloedige geschiedenis, nogal een bijzondere naam. Ooit maakte het bouwwerk deel uit van de enorme vesting om de stad en werd het door de Turken gebruikt om tegenstanders van het regime op te sluiten en een kopje kleiner te maken. Nu huist hier het historisch museum en heb je vanaf de toren een mooi uitzicht over de stad.

Echte geschiedenisliefhebbers halen hun hart echter op in de nabijgelegen topmusea: het Archeologisch Museum en Byzantijns Museum. Het eerste is tot de nok toe gevuld met veelal intacte archeologische vondsten waarvan sommige wel 4000 jaar oud zijn. Altaren, graftombes en mozaïekvloeren zover het oog reikt. Met een geschiedenis, die teruggaat tot ver voor Alexander de Grote, hoeft er in en rond de stad ook maar een spade de grond in te gaan of er komen bijzondere vondsten tevoorschijn. Vergeet niet een blik te werpen in de museumtuin, waar immens grote pilaren en monumenten zijn tentoongesteld. Steek je de straat over, dan ga je zo'n 1500 jaar in de tijd vooruit in het Byzantijns Museum met veel religieuze topstukken. Het aangrenzende B. Restaurant is een van de beste in de stad,

LINKSBOVEN Streetart zorgt voor kleur op straat en inkomen voor de kunstenaar
LINKSONDER Byzantijnse kerk en hierboven de Bey Hamam met koepeldaken

LINKSBOVEN Gezelligheid troef in Ladadika
MIDDEN Hagia Sophia
RECHTS De Witte Toren aan zee

dus reserveer alvast voor 's avonds en bestel er bijvoorbeeld gegrilde calamaris met avocado of geglaceerd varkensvlees.

Eeuwenoude markten

Vandaag de dag draait het leven in Thessaloniki vooral om de inwendige mens. De ochtend is niet compleet zonder een kopje stevige Turkse koffie, die hier inderdaad zo genoemd wordt, en bougatsa. Dit is de specialiteit van de stad: een broodje van filodeeg met roomkaas. De trigona is een alternatief voor echte zoetekauwen: een driehoekje van filodeeg gevuld met mierzoete custard. Bij Elenidis vind je de lekkerste. Iets te eten kopen voor later? Ga dan naar de Modiano- en Kapanimarkten, die dateren uit de 12e eeuw. Het krioelt er elke dag van de locals die er hun boodschappen doen, maar ook plaatselijke chefs weten hier hun weg te vinden. Proef er op los bij de kramen met olijven, kazen en ingemaakt fruit en sla je favoriete hapjes in. Vergeet niet om de zijstraten van de markten in te gaan, daar zijn nog kleine ambachtswinkels met handgemaakte houten meubelen, manden en kookspullen. Voor de lunch is de oude haven een goed idee. Je vindt er niet alleen het enige Fotografiemuseum van Griekenland, met bijzondere exposities, maar aan het water staat ook een van de gezelligste restaurants van Thessaloniki: Kitchen Bar. Binnen hangt een hip-industriële sfeer en op het terras kun je met uitzicht over de baai urenlang zitten. Bestel een fles witte malagouziawijn uit de regio, een flinke Griekse salade en garnalensaganaki. ➤

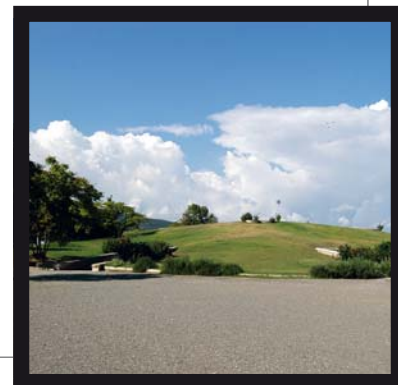
DAGTRIP

IN DE VOETSPOREN VAN ALEXANDER DE GROTE

Eeuwenlang leek de heuvel aan de rand van de plaats Vergina niet meer dan een hoop zand begroeid met gras. Natuurlijk gingen er verhalen in de buurt. Onder de heuvel zou zich een schat bevinden. De Griekse archeoloog Manolis Andronikos besloot de heuvel te onderzoeken en stuitte op iets bijzonders. Onder de heuvel bleken de compleet intacte graven van de familieleden van Alexander de Grote te liggen, waaronder de tombe van zijn vader Philippus II, zijn vrouw en een jonge prins, waarschijnlijk een broer of neef van Alexander.

Niet alleen de graven en sarcofagen waren nog helemaal intact, ook de tombes bleken ongeschonden. De eigendommen van de overledenen, zoals kleding, goud, wapens, speelgoed en grafgeschenken, kwamen in perfecte staat tevoorschijn.

De tombes zijn nu te bezoeken. Vanuit Thessaloniki neem je de bus naar Vergina, van waaruit je het museum eenvoudig kunt bereiken. Een mooie dagtrip.

Bruisend Ladadika

Vanaf een uur of vijf 's middags wordt het druk op de terrassen en komen de cocktails, biertjes en glazen wijn op tafel.

Heel Thessaloniki lijkt onder het genot van een goed glas de dag door te nemen. Buitenlandse bezoekers kunnen rekenen op een grote glimlach en worden zonder uitzondering betrokken in de gesprekken over het wel en wee van het land.

Een wijk waar borreltijd naadloos lijkt over te gaan in het diner is Ladadika. Vroeger was dit, vanwege de nabijheid van de haven, het redlight district. Maar de panden met roodverlichte etalages zijn allang gesloten en nu herbergt de buurt tientallen bars, cafés en restaurants die tot in de kleine uurtjes open blijven.

Geweldig eten kun je in Panellinion, een sfeervol restaurant waar het altijd wemelt van de locals. Doe zoals zij en laat de tafel vol zetten met kleine hapjes (mezze), zoals sardines, verschillende soorten inktvis, schelpdieren en zwarte rijst. Neem er een tsipouro bij. Dit drankje lijkt op grappa en is met een ijsklontje een aanrader voor een avondje plaatselijke specialiteiten proeven. Sluit de avond af aan de bar van Misirlou. De eigenaar trakteert op fijne muziek en goede wijn die hij bewaart voor echte liefhebbers. Bij de burens, bar Wonderwall, gerund door drie enthousiaste jonge ontwerpers, kun je op het enige dakterras van Ladadika fijn wegmijmeren, terwijl het feest beneden in de straten nog even doorgaat.

REIZEN & PRIJZEN

BESTE REISTIJD Van april tot en met oktober is de temperatuur erg prettig. Augustus is de drukste en warmste maand.

VLIEGEN Vanaf Amsterdam vliegt Transavia rechtstreeks naar Thessaloniki, retour vanaf €155. Ryanair vliegt naar Thessaloniki vanaf Düsseldorf Weeze (retour vanaf €52) en Brussel Charleroi (retour vanaf €46).

VERVOER TER PLAATSE Het oude centrum van Thessaloniki is gemakkelijk te belopen. Er is een hop-on-hop-off bus, een dagkaartje kost €10. Een goedkopere optie is stadsbus nummer 50, die langs alle toeristische bezienswaardigheden rijdt, een kaartje kost slechts €2.

Een taxi van het vliegveld naar het centrum kost €12, bus 78 naar het Aristotelesplein in het centrum van Thessaloniki kost slechts €0,80.

ENTREES & EXCURSIES Veel bezienswaardigheden zijn gratis, zoals de markten, Hagia Sophia en Rotunda. Byzantijns en Archeologisch Museum elk €4, een combi-kaartje €7, Witte Toren €3.

REISINFORMATIE Er is geen aparte reisgids over Thessaloniki. In Lonely Planet Greece (2012, 804 pag., €22) en The Rough Guide to Greece (2013, 840 pag., €21) staan uitgebreide hoofdstukken over de stad. Op www.lonelyplanet.com kun je alleen het hoofdstuk over Thessaloniki (Noord-Griekenland) downloaden voor €3,50, ook voor op de smartphone of tablet.

ETEN & DRINKEN Gemiddelde prijzen in €
Kopje espresso 1,50, frappé 1,90, biertje 3, glas wijn 3,50, mezze 3, Griekse salade 11, Kretasalade 10, garnalensaganaki 14.

TOPSELECTIE OVERNACHTEN

De groeiende populariteit van Thessaloniki heeft geresulteerd in de bouw van een aantal prettige designhotels. Het is aan te raden dicht bij Ladadika en het Aristotelesplein te verblijven. Dan zijn de belangrijkste attracties, leukste restaurants en de zee vlakbij. Achter de vanafprijs voor een tweepersoonskamer inclusief ontbijt staat een T gevolgd door een cijfer. Dat is de gemiddelde waardering van gasten die boeken via een boekingsite. Kies voor de telefoonnummers 0030 2310

1. CITY HOTEL

Gelegen op zo'n 50 meter van het gezellige Ladadika. Ruime en lichte kamers, alle met balkon. Leuk ontbijtrestaurant. Het personeel is buitengewoon vriendelijk.
www.cityhotel.gr, 02 10 00, €75, T: 8,2.

2. THE EXCELSIOR

De boetiekbroer van het City Hotel. Mooie strak ingerichte kamers, met Frans balkon. De lobby heeft bijzondere designelementen. Beneden is een gezellige bar.
www.excelsiorhotel.gr, 02 10 20, €120. T: 9,4.

3. OLYMPIA HOTEL

In het hart van het oude centrum. De kamers zijn licht, met crèmekleurige details. Alle voorzien van balkon. Prettige badkamers.
www.hotelolympia.gr, 36 64 66, €72, T: 8,2.

4. LE PALACE

Goede budgetoptie, zeer centraal gelegen. De kamers zijn comfortabel ingericht, met blauwe en rode details. Knus restaurant, behulpzaam personeel.
<http://lepalace.gr>, 25 65 89, €68, T: 8,0.

ESMERALDA MAKRIS

eigenaresse van Eat and Walk: 'In Thessaloniki is mezze eten met een glas ouzo of tsipouro erbij een must. Dit doe je het best bij een zogeheten ouzeria. Mijn favoriet is Ouzeri Agora. Hier kun je de heerlijkste kleine gerechten eten en ouzo drinken op het gezellige terras.'